

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

DOM
2016-05-16
Meddelad i
Karlstad

Mål nr
4448-15

SÖKANDE

Grazette of Sweden AB, 556325-1908
Box 2153
421 02 Västra Frölunda

Ombud: advokaten Anders Nilsson
Advokatfirman Lindahl KB
Box 11911
404 39 Göteborg

MOTPART

Örebro kommun
Box 30070
701 35 Örebro

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning

KONKURRENSVERKET	
2016-06-17	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 157117

Postadress
Box 568
651 12 Karlstad

Besöksadress
Rådhuset, Stora
torget

Telefon
054-14 85 00
E-post: forvaltningsrattenikarlstad@dom.se
www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se

Telefax
054-14 85 30

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING

Örebro kommun har genomfört en upphandling av hårprodukter för frisör-
linjen, Ks 592/2015. Upphandlingen har genomförts genom förenklat förfarande enligt 15 kap. LOU. Kommunen fattade den 27 oktober 2015 tilldelningsbeslut i upphandlingen. Anbud från Grazette of Sweden AB (bolaget) bedömdes inte vara kvalificerat för utvärdering.

Som skäl för beslutet att inte utvärdera bolagets anbud angavs att bolaget inte uppfyller kraven i punkt 2.2 i förfrågningsunderlaget angående finansiell och ekonomisk ställning, då bolagets riskklass hos Upplysningscentralen (UC) är 2, och bolaget inte bifogat information från annat kreditvärderingsinstitut.

Av punkt 2.2 i förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivare ska ha en stabil ekonomisk bas. Aktuell riskklass får inte understiga 3 i UC:s riskbedömning. Kommunen utför själv kontrollen med UC, men anbudsgivaren kan till anbudet bifoga bevis om motsvarande godkänd nivå hos annat kreditvärderingsinstitut. En anbudsgivare som inte uppfyller kraven kan ändå antas om denne på annat sätt kan visa att den har ekonomisk styrka att kunna fullgöra uppdraget. Anbud från anbudsgivare som inte bedöms ha en stabil ekonomisk bas kommer inte att utvärderas.

Bolaget ansöker om överprövning av tilldelningsbeslutet, och yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering genomförs, varvid bolagets anbud ska delta och slutligt utvärderas. I andra hand yrkar bolaget att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska göras om.

Kommunen bestrider bifall till bolagets ansökan.

PARTERNAS TALAN

Parterna har sammanfattningsvis anfört följande.

Bolaget

Bolagets anbud har felaktigt förkastats i upphandlingen, eftersom kommunen underlåtit att göra en individuell prövning av bolagets ekonomiska kapacitet. Vidare har de skrivningar i förfrågningsunderlaget som förkastandet av bolagets anbud grundats på inte varit tillräckligt tydligt formulerade, vilket står i strid med principen om transparens.

Bolaget har inte funnit skäl att bifoga något bevis från annat kreditutvärderingsinstitut, eftersom kommunen skulle utföra kontrollen hos UC. Kommunen har inte heller krävt att något sådant eventuellt underlag skulle bifogas anbudet. Bolaget hade kunnat visa på tillräcklig ekonomisk styrka om kommunen hade gett bolaget tillfälle att göra det. Det har ålegat kommunen att göra en individuell prövning av bolagets ekonomiska kapacitet. Endast bristande riskklass hos UC har inte varit ett tillräckligt skäl för underkännande av anbudet.

Skrivningarna i förfrågningsunderlaget kan inte tolkas som att det ålegat anbudsgivare som haft lägre riskklass än 3 enligt UC:s riskbedömning att redan i sitt anbud presentera utredning som styrker tillräcklig ekonomisk bas. Tvärtom tyder skrivningarna på att anbud från anbudsgivare som inte uppfyller kravet på riskklass ändå ska kunna antas om anbudsgivare vid kommunens individuella prövning kan visa att den har ekonomisk styrka att kunna fullgöra uppdraget. Det framgår under alla förhållanden inte tillräckligt tydligt att utredning till styrkande av en stabil ekonomisk bas om kravet på riskklass inte uppfylls skulle inges med anbudet.

Kommunen

Vid förfrågan till UC om riskklass för anbudsgivarna i upphandlingen har det framkommit att bolaget har riskklass 2, som står för ”risk utöver det vanliga”. Bolaget har inte lämnat något annat underlag som kan visa att det klarar uppdraget. Kommunen har behandlat varje anbudsgivare individuellt i sin förfrågan till UC. Uteslutningen av bolagets anbud är korrekt, och upphandlingen har skett i enlighet med gällande rätt.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser m.m.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

I 15 kap. LOU saknas en hänvisning till bestämmelserna i 11 kap. LOU som gör det möjligt för en upphandlande myndighet att ställa krav på leverantörens ekonomiska eller tekniska kapacitet, och att utesluta leverantörer som inte uppfyller ställda krav. Trots att ingen sådan hänvisning finns är det fast etablerad praxis att upphandlande myndigheter ställer sådana krav på leverantörerna även vid upphandling enligt 15 kap. LOU (se Andersson m fl., Offentlig upphandling, En kommentar, 2013, sid. 552).

Förvaltningsrättens bedömning

Av punkt 2.2. i förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivare ska ha en stabil ekonomisk bas. Aktuell riskklass får inte understiga riskklass 3 i UC:s riskbedömning, men anbudsgivare kan enligt punkt 2.2 ändå antas om denne på annat sätt kan visa att den har ekonomisk styrka att fullgöra uppdraget.

Bolaget har inte uppnått riskklass 3 enligt UC:s riksbedömning, och har således inte visat på någon stabil ekonomisk bas på det sätt som anges i förfrågningsunderlaget. Bolaget har inte bifogat annat underlag till sitt anbud som visar att bolaget har erforderlig ekonomisk kapacitet. Någon individuell bedömning, utöver den som kunde göras utifrån UC:s riskbedömning, har därmed inte kunnat göras av kommunen. Möjligheten att åberopa annat underlag framgår av förfrågningsunderlaget, och kommunen har inte varit skyldiga att på annat sätt underrätta bolaget om denna möjlighet.

Bolaget har åberopat rättsfallet RÅ 2005 ref 47, där uteslutning ej godkändes i en likartad situation. En avgörande skillnad är dock enligt förvaltningsrättens mening att i rättsfallet var fråga om ett förfrågningsunderlag utan någon tydlig skrivning om hur prövningen av sökandenas ekonomiska ställning skulle gå till.

Förvaltningsrätten anser i detta fall att kommunen har haft fog för att diskvalificera bolagets anbud på den grund att bolaget inte visat att det uppfyller kraven på finansiell och ekonomisk ställning enligt punkt 2.2. i förfrågningsunderlaget. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Denna dom kan överklagas. För information om hur man överklagar,
se bilaga (DV 3109/1B LOU).

Joar Berglund
Rådman

Föredragande har varit förvaltningsrättsjuristen Erik Ludvigsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.